

Розділ 2

ХІРУРГІЯ, АНЕСТЕЗІОЛГІЯ, ОРТОПЕДІЯ, ТРАВМАТОЛОГІЯ, ОФТАЛЬМОЛОГІЯ, ОНКОЛОГІЯ

УДК 636.2.09:617.3-08

РЕЗУЛЬТАТИ ОРТОПЕДИЧНОЇ ДИСПАНСЕРІЗАЦІЇ ПОГОЛІВ'Я КОРІВ НПЦ ТВАРИННИЦТВА І РОСЛИННИЦТВА ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ ЗООВЕТЕРИНАРНОЇ АКАДЕМІЇ

Кантемир О.В., к.вет. н., доцент

Анічін А.М., старший викладач

Мовнар В. В., студент

Харківська державна зооветеринарна академія, м. Харків

Анотація. В статті наведені дані, що стосуються причин виникнення і розповсюдження патологій ратиць у великої рогатої худоби в умовах нпц тваринництва і рослинництва ХГЗВА. Проведена диспансерізація поголів'я корів. Запропоновані заходи по попередженню появи патологій дистального відділу кінцівок у великої рогатої худоби.

Ключові слова: велика рогата худоба, копитце, патології, розповсюдження, причини.

Актуальність проблеми. Багаточисельні вітчизняні та зарубіжні дослідники вказують на широке розповсюдження захворювань у ділянці пальців у великої рогатої худоби. В залежності від умов утримання, господарського призначення, вони становлять 9 - 75 % від всього поголів'я тварин. За даними Волкова Г.М. і Данилова А.Н. близько 15 % тварин поставлених на відгодівлю, вибувають достроково. При цьому найбільш поширені гнійно-некротичні процеси - виразки, рани, пододерматити.

Захворювання ратиць великої рогатої худоби приносять значні економічні збитки господарствам. Хворі тварини різко знижують молочну продуктивність, у них порушуються статеві цикли, що часто призводить до безпліддя.

Хвороби ратиць є однією з найбільш поширених причин вибраковки і забою хворих тварин. Лікування корів з цими патологіями потребує значних економічних витрат, тому основним завданням лікарів ветеринарної медицини є профілактика захворювань дистального відділу кінцівок у великої рогатої худоби, а при їх виникненні – рання діагностика і своєчасне лікування [1,2,3].

Завдання дослідження. Полягало в проведенні ортопедичної диспансерізації поголів'я корів господарства, визначенні розповсюдження патологій ратиць і виявлення основних причин їх виникнення.

Матеріал і методи дослідження. Об'єктом досліджень були 58 голів великої рогатої худоби НПЦ тваринництва і рослинництва ХДЗВА Дергачівського району Харківської області. Із них корів симментальської породи - 2 голови, червоно-рябої – 32 голови, чорно – рябої – 24 голови.

Діагностика захворювань проводилася за загальноприйнятими методиками з обов'язковим розчищенням копитець. Для знерухомлення агресивних, хворих тварин із захворюваннями копитець використовували ксилазин, який вводили внутрішньом'язово.

Для з'ясування причин виникнення патологій був проведений аналіз раціону, вивчали умови утримання тварин. При цьому звертали увагу на якість ґрунту в таборах, наявність площі для активного маціону. Візуально вивчали стан тварин в русі і в спокої. Звертали увагу на наявність кульгавості, хисткість ходи, функцію опори кінцівки в стані спокою і руху. По можливості візуально визначали стан кінцівок (наявність деформацій, пошкоджень, запальних симптомів), стан копит і копит, а також їх форму, наявність деформацій копитець, пошкоджень, цілісність і тому подібне.

Після фіксації і релаксації тварин патологічні процеси досліджували шляхом огляду, пальпації, застосовували копитні щіпці і інші методи досліджень, що давало можливість визначити характер патології, її локалізацію і міру хворобливості.

Результати дослідження. На підставі проведеної диспансеризації поголів'я (58 корів) по вище викладеній методиці у 29,6 % тварин було виявлено всілякі форми патологій копитець і деформації. Клінічні форми прояву захворювань копитець в умовах НПЦ ХДЗВА представлені в таблиці .

Таблиця 1

Характеристика форм поразок копитець у великій рогатій худоби в умовах ННЦ ХГЗВА

№ з/п	Вид патології	Кількість хворих тварин	% до загальної в кількості тварин	% до загальної кількості хворих тварин
1	Деформації копитець	12	20,6	63,1
2	Пододерматити	4	7	21
	В т числі гнійні	1	1,7	5,2
	Асептичні	3	5,1	15,7
3	Ламініти	5	8,6	26,3
4	Рани підошви	1	1,7	5,2
5	Тилома	1	1,7	5,2
6	Виразки в області міжкопитцевої щілини	3	5,1	15,7
	Всього	19	32,7	

Аналіз таблиці свідчить, що клінічний фон прояву захворювань копитець у корів є досить всіляким і складає шість видів патологій. З числа виявлених захворювань найчастіше діагностували деформації копитець – 12 випадків, що склало 20,6 % від загального числа тварин стада. На другому місці – ламініти - п'ять випадків (8,6 %). А також було виявлено у 4 корів пододерматити. Гнійний пододерматит в одному випадку (1,7 % від загальної кількості корів стада) і в 3 випадках асептичні пододерматити (5,1 %). Виявлені: рани – 1 випадок (1,7 %), тиломи – 1 випадок (1,7 %), виразкові ураження в області міжкопитцевої щілини в трьох корів що складає 5,1 %. З числа виявлених корів з патологіями копитець патологічний процес розташовувався на грудних кінцівках в 7 тварин, що склало 36,85 %, на тазових кінцівках у 12 корів (63,15 %). Таким чином патології копитець частіше виникали на тазових кінцівках і в більшості випадків це були пододерматити, деформації копитець і виразки в ділянці міжпальцевої щілини. У п'яти корів було виявлено відразу декілька видів патологій копитець одночасно.

Основними причинами виникнення і розвитку патологій копитець були: висококонцентроване годування, порушення санітарно-гігієнічних умов утримання корів (висока вологість пастбищ, відсутність маціону), незбалансованість раціону у вітамінно-мінеральному відношенні, яке впливає на формування і міцність рогового чохла і скелета в цілому, різні механічні впливи на копитця, відсутність планових розчищань, постійний контакт тазових кінцівок з калом і сечею.

Ці причини сприяли виникненню мацерації тканин копитець з наступним нашаруванням бактеріологічного чинника, який ускладнював протікання патологічного процесу в пошкоджених тканинах і викликав розвиток гнійних процесів.

Висновки

1. У 29,6 % тварин було виявлено різні патології копитець і деформації. У 12 тварин, що склало 20,6 % від загального числа тварин стада виявлені деформації. На другому місці – ламініти (8,6 %). У 4 корів спостерігали пододерматити. Гнійний пододерматит в одному випадку (1,7 % від загальної кількості корів стада) і в 3 випадках асептичні пододерматити (5,1 %). Виявлені: рани – 1 випадок (1,7 %), тиломи – 1 випадок (1,7 %), виразкові поразки в області міжкопитцевої щілини в трьох корів що складає 5,1 %. З числа виявлених корів з поразками копитець патологічний процес розташовувався на грудних кінцівках в 7 тварин, що склало 36,85 %, на тазових кінцівках у 12 корів (63,15 %).

Таким чином, патології копитець частіше виникали на тазових кінцівках і в більшості випадків це були пододерматити, деформації копитець і виразки в ділянці міжпальцевого зведення. У п'яти корів було виявлено відразу декілька видів патологій копитець одночасно.

2. Основними причинами виникнення і розвитку патологій копитець були: висококонцентроване годування, порушення санітарно-гігієнічних умов утримання корів (висока вологість пастбищ, відсутність маціону), незбалансованість раціону у вітамінно-мінеральному відношенні, яке впливає

Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини

на формування і міцність рогового чохла і скелета в цілому, різні механічні впливи на копитця, відсутність планових розчищань, постійний контакт тазових кінцівок з калом і сечею.

3. З метою попередження патологій копитець збалансувати раціон, забезпечити відповідні санітарно-гігієнічні умови утримання тварин, встановити на виході із коровників ножні ванни, заповнені 10 % розчином мідного купоросу, проводити планову розчистку ратиць у коров щонайменше два рази на рік.

Література

1. Панько І.С. Нові підходи до вивчення причин та профілактики хвороб ратиць у високопродуктивних корів / І.С. Панько // Вісник Білоцерківського державного аграрного університету. – Біла Церква, 2000. – Вип. 13, ч. 1. – С. 19-23.
2. Когут Н. Виникнення пододерматитів у великої рогатої худоби внаслідок травмування кінцівок / Н. Когут, В. Борисович // Ветеринарна медицина України. - 2003. - № 2. – С. 29–30.
3. Козій В.І. Деякі питання етіології захворювань у ділянці пальця у високопродуктивних корів / В.І. Козій, В. М. Івченко, П.О. Стадник // Вісник Білоцерківського державного аграрного університету. – Біла Церква, 2000. – Вип. 13, ч. 1. – С. 49-53.

РЕЗУЛЬТАТЫ ОРТОПЕДИЧЕСКОЙ ДИСПАНСЕРИЗАЦИИ ПОГОЛОВЬЯ КОРОВ НПЦ ЖИВОТНОВОДСТВА И РАСТЕНИЕВОДСТВА

Кантемир А.В., к.вет. н., доцент; Аничин А.Н., старший преподаватель; Мовнар В. В., студент
Харьковская государственная зооветеринарная академия, г. Харьков

Анотация. В статье наведены данные, касающиеся причин возникновения и распространения патологий копытца у крупного рогатого скота в условиях нпц животноводства и растениеводства ХГЗВА. Проведена диспансеризация поголовья коров. Предложены мероприятия по профилактике патологий дистального отдела конечностей у крупного рогатого скота.

Ключевые слова: крупный рогатый скот, копытце, патологии, распространение, причины.

RESULTS OF ORTHOPAEDIC DISPANSERISATION DAIRY COW IN SPC KhDZVA

Kantemir O.V., associate professor; Anichin A.M., senior teacher; Movnar V.V., student
Kharkov State Zooveterinary Academy, Kharkov

Summary. In the articles resulted information, that touch reasons of origin and distribution of pathologies of hoofs at a cattle in the conditions of spc thremmatology KhDZVA.

The disease of hoofs of cattle is brought by considerable economic losses to the economies. Sick animals reduce the suckling productivity sharply, for them sexual cycles are violated, that often results in fruitlessness. Yes, from data of I.O. Kalashnika, cows with pathologies of hoofs reduce milk yields on 30 – 60 %, and on occasion to 80 %.

Illnesses of hoofs are one of the most widespread reasons of выбраковки and to the coalface sick animals. Treatment of cows with these pathologies needs considerable economic charges, that is why the basic task of doctors of veterinary medicine is a prophylaxis of diseases of distal department of extremities at a cattle, and in case of their occurring is early diagnostics and timely treatment.

Principal reasons of origin and development of pathologies of hoofs were: висококонцентроване feeding, violation of sanitary-hygenic terms of content of cows (high humidity of пастбищ, absence of мациона), unbalanced of ration in a vitamin mineral relation which influences on forming and durability of horny cover and skeleton on the whole, different mechanical influences on hoofs, absence of the planned clearing, permanent contact of pelvic extremities with an excrement and urine.

Principal reasons of origin and development of pathologies of hoofs were: висококонцентроване feeding, violation of sanitary-hygenic terms of maintenance of cows (high humidity of пастбищ, absence of мациона), unbalanced of ration in a vitamin mineral relation which influences on forming and durability of horny cover and skeleton on the whole, different mechanical influences on hoofs, absence of the planned clearing, permanent contact of pelvic extremities with an excrement and urine.

Key words: cattle, hoof, pathologies, distributions, reasons.